UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um] Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise Ordinis Minor[um] de obseruantia ...

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

S[e]c[und]o rationib[us].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Visual Library

ſuſcitabit. Itẽ reſurrectionẽ futurã ꝓba-
uit dñs saduceis. Mat. xxij. ꝛ Lu. xx. Itẽ
apl's. j. Theſſ. iiij. Nolum⁹ vos ignorare
de dormientib⁹ vt nõ ↄtriſtemini ſicͭ ꝛ ce-
teri q̇ ſpẽ nõ hñt. ꝛc̃. Itẽ legit̃ in hiſtor. ro
manoꝝ ꝙ cũ tp̃e Theodoſij imperatorꝭ
q̇dam ꝑhi ꝛ m̃lti viri eccleſiaſtici dogma
tizarẽt corpoꝝ reſurrectionẽ nõ eſſe futu-
rã: alij autẽ fidei aſſentirent. Cũ in his eſ
ſet imperator anxius ꝛ dubi⁹ q̇d eſſet te-
nẽdũ. Cũ terra effodiret̃ apud ↄſtantino
polim ꝓ fũdamẽto quodã iaciẽdo aptũ ẽ
ſepulcꝝ cuiuſdam philoſophi antiq̇ſſimi
ꝛ famatiſſimi q̇ fecerat ſcribi ꝛ ſculpi ſecũ
in ſepulcro ſuo articulos fidei nr̃e ꝙ ſcꝫ
dei filiũ crederet ↄcipiẽdũ de virgineꝛ nã
ſciturũ ꝛc̃. ꝑ quẽ etiã ſperabat ſe reſurre-
cturũ in iudicio futuro. In cu⁹ indiciũ oſ
ſa ſua tp̃e theodoſij iperatorꝭ ſoli paterẽt.
Ad hmõi ergo inuentionẽ ꝛ fides catho-
lica ẽ ↄfirmata ꝛ hereſis ↄfutata.

Secũdo approbanda ẽ

reſurrectõis future v̾itas rõnib⁹. Et ad
hoc ſũt tres p̃cipue ratiões. Prima eſt
rõ integratiue reparatiõis. Sic em̃ dt̃ an
ſelm. li. Cur de⁹ hõ. Si hõ nõ peccaſſꝫ nũ
q̄ʒ moreret̃ ſꝫ cũ aĩa ſil̃ ꝛ corꝑe ad btãm
gl'am aſſumeret̃: ergo ſi chr̃s integre repa
rauit hoiem lapſum: debuit illũ ad talem
ſtatũ reducere: q̄ ſimul in corꝑe ꝛ aĩa gli
ficaret̃. Cũ ergo h nõ fiat in p̃nti q2 oẽs mori
mur: ergo aut oẽs reſurgem⁹ aut hũani
generis fuit min⁹ ſufficiẽs qd̃ eſt falſum
Et iõ ipſe reparator nr̃ voluit a mortuis
reſurgere vt ſupra dictũ eſt: vt nob̃ de re
ſurrẽctiõe nr̃a futura ſpẽ daret indubita-
tã. Nõ em̃ ↄgruũ eẽt vt ſurgẽte integro ca
pite membra remanerẽt ꝑpetue in terra. ſ. q̄n
tũ ad corpora. Ideo di. apl's. j. Coꝝ. xv.
Chr̃s reſurrexit a mortuis p̄mitie dormi
entiũ. ꝛc̃. Et poſt ſeq̇t̃. Unuſq̇ſq꜡ in ordi-
ne ſuo reſurget. Scd̃a eſt rõ ↄſũmati-
ue ꝑfectionis. Ut em̃ inq̇t Rich. Reſur-
rectio corpoꝝ facit ad ꝑfectionẽ vniuerſi.
Eſt em̃ t̃plex ſubſtãtia. ſ. pure ſpũal' pure
corꝑal': ꝛ ex ſpũali ꝛ corꝑali cõpoſita. Si
aũt aie a corꝑib⁹ ſeparate nũq̄ʒ iterũ cor-
porib⁹ vnirent̃: ſeq̄ret̃ ꝙ in hac parte vni-
uerſum ſua ꝑfectiõe ꝑpetuo careret. Pre-
terea. Aĩa nata eſt eſſe pars ſubſtãtie cõ-
poſite ex corporali ꝛ ſpũali natura: pars
aũt hꝫ imꝑfectũ eſſe extra totũ. Incõue-
niẽs ẽ aũt vt tã nobilis ſubſtãtia ꝑpetuo
careat naturali ꝑfectiõe ſui eẽ. Inſuꝑ cuꝫ
aĩa ſit corporis forma: ꝛ forma naturaleꝫ
inclinationẽ habeat ad materiã: aĩa igit̃
naturalẽ hꝫ inclinationẽ ad ꝑficiẽdũ: cor
pus ꝛ regendũ: ſꝫ nulla naturalis inclina
tio ẽ fruſtra: q2 vt dicit philoſophus. Na-
tura nihil facit fruſtra. Tertia ẽ rõ cõ-
pletiue retributiõis. Sic em̃ dt̃ Iſido.
j. de ſũ. bo. Qui mẽte tractauerũt qd̃ ꝑfe-
cerũt corpore: ſimul ꝛ aĩa puniet̃ ꝛ corpo
re. ſpectat ergo ad cõpletã rõnẽ punitõis ini-
quoꝝ ꝛ plenã manifeſtationẽ diue iuſticie
vt mali cũ ſuis ꝓprijs corꝑib⁹ ꝑpetuo pu-
niant̃. Sic etiã req̇rit ſuꝑabũdantiſſima
clementia ꝛ liberalitas ſũmi dei vt electi
ſui cũ corporib⁹ ꝓprijs eternaliter letent̃ ꝛ
gaudeãt. Fuerũt nãq̄ʒ ipa corꝑa inſtrumẽ
ta aiaꝝ ad v̾tutũ opera exercenda. Ipi eti
ſcti ꝓ chr̃i amore carnẽ ſuã crucifixerẽt cũ
vicijs ꝛ concupiſcentijs. Unñ ſic dt̃ Tho.
j. ij. q. iiij. ar. v. Q̄uis corp⁹ nõ req̇rat̃ ad ꝑ
fectionẽ hũane btitudinis q̄ntũ ad eſſen-
tiam ipius btitudinis: ꝑtinet tñ q̄ ad bñ
eſſe. Cũ em̃ oꝑatio dependeat ex natura
rei q̄nto aĩa ꝑfectior erit in ſua natura: tã
to ꝑfectius habebit ſuã ꝓpriaꝫ operatio-
nẽ in q̄ felicitas ↄſiſtit. Unñ Aug. xij. ſuꝑ
Geñ. ad litterã: Cũ q̇ſiuiſſet vtrũ ſpiriti-
tib⁹ defunctoꝝ ſine corporibus poſſit illa
ſũma beatitudo p̄beri. Rñdet ꝙ non ſic
p̃nt videre incõmutabilẽ ſubſtãtiã vt ſcti
angeli vident ſiue ꝓ alia latẽtiori cauſa ſiue
iõ q2 in eis eſt naturalis q̇dã appetit⁹ cor
pus adminiſtrãdi. Hec ille. Iuxta h ẽt
dicit mag̃r in textu l. iiij. diſ. xlix. ꝙ pacto
iudicio ampliorẽ gl'iaꝫ ſue claritatꝭ deus
mõſtrabit electis: nõ ꝙ aĩa ſit receptura
maiorẽ gl'e habitũ ſꝫ q2 augebit̃ perfectio
ſue naturalis virtutis q̄nto aũt ꝑfectior ẽ
naturalis aĩe virtus tanto cũ eq̄li adiuto
rio ſuꝑ naturali deũ clari⁹ videt: ꝙ autẽ
mõ in corpore corruptibili iꝑfectiorẽ oꝑa
tionẽ ſuã naturalẽ habeat aĩa q̄ʒ ſeparata
h eſt ꝑ accidẽs rõe corruptibilitatꝭ corpo-
ris: q2 vt dr̃ Sap. ix. Corp⁹ qd̃ corrũpit̃
aggrauat aiaꝫ. vñ etiã h mõ dt̃ apl's. j. Coꝝ
xv. Caro ꝛ ſanguis regnũ dei nõ poſſide
bũt. loq̇t̃ ei ibi de ſanguie ꝛ carne q̄ ad cor

ruptoꝝ nõ q̄ntū ad ſbām: vt intelligat̃ ꝙ q̇ corꝑalit̃ viuūt regnū dī poſſidere nō poterūt. Sꝫ ſic dt Aug⁹. xij. ſup Geñ. ꝓſus ſine. Cū aīa hoc corp⁹ iā nō aīale ſꝫ ꝑ ſpūalem cōmutationē ſpūale receperit: ꝑfectū hēbit ſue nature modū obediēs ⁊ iperās viuificata ⁊ viuificās tā ineffabili facilitate vt ſit ei glīe: qđ fuit ſarcine. Hec ille. Pꝫ igit̃ ꝙ tūc maioꝛ erit btitudo aīe coꝛpoꝛi gloſo vnite q̄ȝ aīe ſeparate: maioꝛ in q̄ȝ nō ſolū extēſiue q: vicȝ tūc gaudebit de ſuo ⁊ de coꝛꝑis bono: ſꝫ et maioꝛ intēſiue ꝓpt̃ ꝑfectioꝛē eſſendi modū ⁊ ꝑ ꝯñs ꝓpter oꝑatōis ꝓꝑie ꝑfectioꝛē rōnē. Erit itaq̄ȝ in illa reſurrectōe gn̄ali ſupadmirāda iocūditas ⁊ leticia amicoꝝ dei q̇ ꝑ effectū experiet̃ q̄ȝ fructuoſū ē ꝓpt̃ chr̄m q̄ſcūq̄ȝ ſubire laboꝛes. Econuerſo vo dānati miſeri ex acerbitate pene cognoſcēt q̄nta ſtulticia: q̄nta dmētia ē negligere aīaȝ ⁊ fouere coꝛpus: ꝯtēnere celū ⁊ q̄rere mūdū: reſiſtere deo ⁊ ſeruire diabolo.

¶Tertio approbanda ē futuɾe reſurrectōis ꝟitas exēplis ⁊ ſilitudinibꝫ: Diuerſa ei experimēta i creaturꝫ inuēta r̄ſurrectōis imaginē ꝑfigurāt. Primo ꝯſidera i creaturꝫ iſēſibilibꝫ. Nā d pulueribꝫ ꝑ artificiū fit luciđiſſimū vitꝝ: ⁊ ex vitriꝫ fractꝫ in foꝛnacē ꝓiectꝫ ⁊ liq̄factis pulcrioꝛa reficiūt̃: q̄ntomagꝫ de coꝛꝑibꝫ nr̄is fractis pōt ſūm⁹ artifex refoꝛmare coꝛꝑa gloſa. Itē i ꝑtibꝫ tyri ⁊ achō d ſabulo maris fit optimū vitꝝ. Itē aliq̄ ſemia poſtq̄ȝ ꝑ cētū ānos latuerīt in terra germināt operāte natura. Hoc dr̄ eē veꝝ de gno miliȷ de q̇ dr̄ ꝙ aliq̄n bn̄ latet i t̄ra ꝑ cētū ānos ⁊ aliq̄n ꝑ mille ānq̄ȝ germinet. Si h pt facere natura de tā puo ſemine: qđ miraris ſi h fac creatoꝛ q̇ ſup naturā ē de tā notabili ſemine i fine mūdi? Nā ſi ſemia pmo moꝛiūt̃ ⁊ putreſcūt ⁊ p⁹ viuificant̃ multo foꝛti⁹ videt̃ nobiliſſimū gen⁹ ſeminis ꝓpt̃ qđ alia ſemina facta ſunt cum ſeminatur non deperire ſcilicꝫ coꝛpus humanū cum p⁹ hūanū cū ſepelit̃. j. Coꝛ. xv. Inſipiēs tu qđ ſeminas nō viuificat̃ niſi pri⁹ moꝛiatur. Eſa. lxvj. Oſſa vr̄a ſic herba germinabūt. Itē ꝯſidera arboꝛes q̇ in hyeme videt̃ q̄ſi moꝛtue: i vere aūt q̄ſi reſurgere. Itē arboꝛ p̄ciſa itꝝ pullulat. Iob. xiiij. Lignuꝫ hꝫ ſpem ſi p̄ciſum fuerit vt rurſus vireſcat ⁊c. Et in h loco docet argumētari ꝑ locū a minoꝛi reſurrectionē futurā. ¶Scđo cōſidera in creaturis ſenſibilibꝫ irrōnalib⁹. Vide aq̄lam depoſita ſenectute renouari. Aues depoſitis veteribꝫ pēnis annuatim veſtiūt nouas. Serpētes q̄q̄ȝ pellem veterē exuētes annuatim nouā reſumūt. Leo filios moꝛtuos rugitu ſuo poſt tres dies ſuſcitat. Pelican⁹ pullos a ſerpente occiſos ſuo ſanguie reſꝑgēs ad vitā reducit. Itē: de cinere phenicis noua phenix ⁊ nobilis renouat̃. Phenix q̇ppe eſt auis nobiliſſima ⁊ ſola nidificat in mōte arabie: ⁊ ligna aromatica in nido ſuo congregat: ⁊ ibi ſe ꝯburēs cū ſit ſola in mūdo ex cineribus renouat̃ que oīa ad reſurrectionē futurā animū leuāt ⁊ attentū faciūt. ¶Tertio ꝯſidera in ip̄a creatura rōnali: q: ⁊ iaꝫ multi cū chr̄o ſurrexerūt: vt habet̃ Mat. xxvij. Itē cū btūs petrus tres diſcipulos ſuos euchariuꝫ valeriū ⁊ maternū ad cōuertendos teutunicos miſiſſet: in trāſitu alpiū moꝛtuus eſt matern⁹. Duo autem aliȷ ad beatū petrum reuerſi: accepto ab eo baculo ſuo: maternū iādiu moꝛtuum et ſepultū p̄cepto eius exhumantes ⁊ tangētes baculo petri ſuſcitatū ſecum duxerunt treuerim ⁊ magnā parteꝫ teutonie conuerterunt. Item in vita ſcti marcialis q̇ fuit vn⁹ de ſeptuaginta duob⁹ diſcipulis dicit̃ ꝙ cum beatus petrus mitteret eum apud lemouicas cū duobus p̄ſbyteris: cū diu ꝓceſſiſſent vn⁹ ex p̄ſbyteris moꝛtuus eſt: cū autē aliȷ duo ad ſanctū petrū rediȷſſent ⁊ accepiſſent ab eo baculū ſuū ad tactū ei⁹ moꝛtu⁹ ſurrexit. Talia multa legunt̃ q̇ futurā nobis reſurrectionē p̄figurant. Indubitāter ḡ tenere debem⁹ quoniā ſic dt apl̄s. Oēs q̇dē reſurgem⁹.

Secūda eſt ꝯſideratio general' di: ꝑ oſitiōis ꝯuenientis ſcꝫ oibus reſurgētibus tam bn̄s q̄ȝ reꝓbis: q̄ p̄recipue eſt triplex.

¶Prima eſt diſpoſitio etatis.
¶Scđa eſt diſpoſitio identitatis.
¶Tertia eſt diſpoſitio imoꝛtalitatis.

¶Prima igitur eſt diſpoſitio etatis: quia omnes in eadem etate reſurgent. Nota tū ſm Rich. in. iiij. diſt.

GG f

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN